

Bệnh đậu mùa khỉ

Những điều bạn cần biết

Bệnh đậu mùa khỉ đang diễn ra ở nhiều quốc gia

- Bắt đầu từ ngày 23 tháng 6 năm 2022, Đài Loan liệt đậu mùa khỉ là bệnh truyền nhiễm phải khai báo loại 2.
- Bệnh đậu mùa khỉ có thể phòng ngừa, thời gian ủ bệnh là 3-21 ngày, đại đa số người khoảng 2-4 tuần sẽ chữa khỏi, ở một số ít người (như thai phụ, trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ, người lớn tuổi, người suy giảm hệ miễn dịch nghiêm trọng) sau khi lây nhiễm có khả năng cao bị biến chứng nặng.
- Sau khi mắc bệnh có thể **khiến cơ thể vô cùng khó chịu hoặc đau đớn**.
- Mặc dù bệnh đậu mùa khỉ có thể ảnh hưởng đến bất kỳ ai, kênh lây nhiễm bao gồm lây từ người sang người (lan truyền qua tiếp xúc thân mật hoặc qua nước bọt trong không khí) hoặc lây từ động vật sang người, **nhưng làn sóng dịch bệnh này chủ yếu là lây từ người sang người qua tiếp xúc thân mật, hơn nữa đa số bệnh nhân là nam**

Các kênh lây nhiễm bệnh đậu mùa khỉ bao gồm:

Lây từ người sang người:

- Tiếp xúc thân mật với chỗ tổn thương da của bệnh nhân
- Thực hiện các hành vi tình dục tiếp xúc thân mật với bệnh nhân, bao gồm: quan hệ tình dục qua miệng, hậu môn hoặc âm đạo.
- Tiếp xúc với bộ phận sinh dục của bệnh nhân (dương vật, tinh hoàn, môi âm hộ và âm đạo) hoặc hậu môn
- Ôm ấp, mát xa và hôn bệnh nhân
- Tiếp xúc phải chát bài tiết đường hô hấp của bệnh nhân, vùng da hoặc niêm mạc bị tổn thương hoặc đồ vật bị lây nhiễm (bao gồm các vật dụng cá nhân như quần áo, chăn ga gối, khăn tắm,...)
- Truyền nhiễm qua nước bọt: dễ xảy ra trong trường hợp cần tiếp xúc trực tiếp mặt đối mặt trong thời gian dài.
- Lây nhiễm trực tiếp từ mẹ sang con: có thể trực tiếp lây nhiễm cho thai nhi qua nhau thai, hoặc lây nhiễm do tiếp xúc trong quá trình sinh nở.

Lây nhiễm giữa người và động vật:

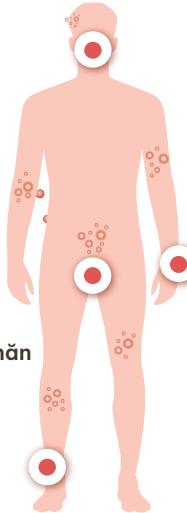
Lây nhiễm qua tiếp xúc trực tiếp với máu, dịch cơ thể, da hoặc niêm mạc bị tổn thương của động vật bị nhiễm bệnh hoặc ăn các loại thịt động vật bị nhiễm bệnh.

Vắc xin đậu mùa khỉ

- Thuộc loại vắc xin không nhân bản giảm độc hoạt tính, do không nhân bản trong tế bào động vật có vú nên có thể coi là vắc xin bất hoạt, **độ an toàn tương đối cao**
- Đối tượng khuyến nghị tiêm vắc xin tại Đài loan bao gồm:
  - Người tiếp xúc nguy cơ cao có quan hệ tình dục với bệnh nhân đã được chẩn đoán mắc bệnh đậu mùa khỉ.
  - Những nhân viên thao tác trong phòng thí nghiệm chi virus Orthopoxvirus.
  - Người trong 6 tháng gần nhất từng có hành vi tình dục nguy cơ cao (người mắc bệnh tình dục, người nhiều bạn tình, người cung cấp dịch vụ tình dục, người có quan hệ tình dục ở nơi kinh doanh...)
  - Nhân viên y tế chăm sóc bệnh nhân đậu mùa khỉ, hoặc nhân viên vệ sinh, nhân viên hỗ trợ lấy mẫu hoặc nhân viên thực hiện các hoạt động tiêm chủng.
- Sau 14 ngày tiêm chủng mũi vắc xin đậu mùa khỉ đầu tiên, khả năng bảo vệ mới có thể đạt 40-80%, do đó **trong vòng 14 ngày vẫn cần lưu ý tránh các hành vi nguy hiểm**.
- Cách mũi đầu tiên 28 ngày trở lên, **hoàn thành tiêm chủng mũi thứ 2**, thì có thể được **bảo vệ gần 90%**.
- Tác dụng phụ sau khi tiêm chủng bao gồm: chỗ tiêm bị đau, đỏ, sưng tấy, đau nhức cơ bắp toàn thân...

Những triệu chứng phổ biến của bệnh đậu mùa khỉ

- Trên mặt, tay chân, cơ quan sinh dục xuất hiện **các triệu chứng tổn thương da khác nhau**.
- Sốt, Đau đầu, Tinh thần mệt mỏi
- Nổi hạch sưng to (ở các vị trí như cổ, nách, bẹn,...)
- Đau cơ, đau lưng
- Trục trặc đau đớn sưng tấy
- Đau đớn khi tiểu tiện hoặc đi tiểu khó khăn

Bảo vệ bản thân tránh bị lây nhiễm bệnh đậu mùa khỉ như thế nào

- Nếu bạn phù hợp với điều kiện của đối tượng tiêm vắc xin bệnh đậu mùa khỉ, **hãy tiêm vắc xin**.
- Tránh có các hành vi tiếp xúc thân mật với đối tượng không xác định.
- Luôn luôn chú ý tình trạng bản thân và kiểm tra xem có xuất hiện các triệu chứng khả nghi hay không.
- Nếu xuất hiện triệu chứng khả nghi, bắt buộc phải đeo khẩu trang đến khám bệnh sớm, **đồng thời khai báo cho bác sĩ tiền sử tiếp xúc với bệnh đậu mùa, phơi nhiễm ở nơi nguy cơ cao**.
- Gữi vệ sinh tay tốt (chăm rửa tay, không chạm vào mắt mũi miệng)
- Nếu trong nhà có người mắc bệnh đậu mùa, **hãy thực hiện vệ sinh và khử trùng môi trường sống trong nhà**
- Nếu đến khu vực có dịch, tránh tiếp xúc với động vật hoang dã và ăn thịt sống

Bất cứ ai đều có thể bị nhiễm hoặc lây lan bệnh đậu mùa khỉ, kẻ thù chung của chúng ta chính là virus. Chỉ cần đồng lòng hiệp lực làm tốt công tác phòng chống dịch, chúng ta sẽ có thể cùng nhau ngăn chặn dịch bệnh.

